

UNIVERZITNÉ PARKY POTIAHNU EKONOMIKU DOPREDU



Slovenská technická univerzita (STU) podpísala zmluvy o vytvorení Univerzitného vedeckého parku v Bratislave a v Trnave. O prínosoch projektov pre vedu, vzdelávanie, ale aj pre ekonomiku krajiny, sme sa rozprávali s rektorom STU Robertom REDHAMMEROM.

Bratislava bude Science City. Čo to pre mesto znamená?

„Myšlienka Bratislava Science City STU vznikla v roku 2007, keď sa začali objavovať prvé vízie vedeckých parkov a my sme si uvedomili, že STU areály sú vedeckým parkom, len je potrebné zainvestovať do výskumnej infraštruktúry, ktorou disponujeme. Uvedomili sme si, že v centre mesta, v areály medzi Námestím Slobody a Radlinského ulicou je sústredená obrovská vedecko-výskumná kapacita s množstvom mladých nadaných ľudí, ktorí sú veľkým potenciálom pre inovácie. Vtedy vznikol názov Bratislava Science City. Druhé centrum nášho projektu – Mlynská dolina je povahou bližšie k vedeckotechnologickému parku. Celý areál, vrátane našich

fakúlt a fakúlt našich partnerov – Univerzita Komenského, je orientovaný na oblasť informačno-komunikačných technológií. Zámer podporiť budovanie univerzitných vedeckých parkov sa podarilo začleniť aj do operačného programu Výskum a vývoj. Tento rok sme konečne podpísali zmluvy, ktorých cieľom je financovať revitalizáciu budov tvoriacich jadro Science City. Odstránime systémové poruchy budov a predovšetkým v nich zriadiť špičkové laboratória so špičkovými prístrojmi, na ktorých budeme robiť svetovú vedu.“

Vedecký park má v Bratislave dve centrá, spomenuli ste, že to v Mlynskej doline sa bude orientovať na informačné technoló-

gie a má mať podobu vedeckotechnologického parku. Ako sa presne zmení dnešná podoba Mlynskej doliny a tamojších fakúlt?

„V Mlynskej doline sa budeme zameriavať na oblasť informačných technológií a modernú výpočtovú techniku cloudovského typu. Práve „cloud computing“ je podľa analýz KPMG odvetvím, ktoré má veľký potenciál na zásadné technologické zlomy v globálnom merítku. Ďalšími oblasťami, ktoré budeme rozvíjať je robotika, elektronika, nanoelektronika a fotonika, oblasť automatizácie a, samozrejme, energetika. Zo štrukturálnych fondov v Mlynskej doline vybudujeme vedecký park, no následne chceme vťahnuť do Mlynskej doliny aj podniky, aby tu vznikali spoločné projekty, spoločné diplomové

práce, aby študenti vo firmách stážovali, aby sme budovali spoločné laboratória a robili spolu výskum. Radi by sme v Mlynskej doline vytvorili fenomén podobný Knowledge and Innovation Communities, ktoré vznikajú v Európe. Ide o centrá, kde sú koncentrované najlepšie výskumné, školiace a podnikateľské kapacity, je tu živá medzinárodná spolupráca, a to všetko tvorí pozitívny inovačný ekosystém, ktorý praje vzniku nových nápadov a nových firiem. Chceme naviazať na doterajšie skúsenosti s budovaním a prevádzkovaním Univerzitného technologického inkubátora a zriadiť v Mlynskej doline nový inkubátor, špecializovaný najmä na informačné technológie. Máme záujem podporovať študentov, aby si sami zakladali firmy, aby sami skúšali predávať to, čo vymyslia.“

Projekt Univerzitného vedeckého parku kládie veľký dôraz práve na prenos poznatkov z akademického prostredia do hospodárskej praxe – či už ide o spoluprácu s podnikmi na výskume a vývoji, alebo práve o podporu zriaďovania start-upov a tiež spin-offov. Je to zrejme jedna z ciest, ak nie jediná, ktorá môže naplniť zámyer krajín Európskej únie definované aj v stratégií Horizont 2020 – zmeniť smerovanie výskumu a vedy smerom do praxe s cieľom posilniť priemyselnú konkurencioschopnosť?

„Kľúčom k rozvoju a k zmene charakteru hospodárstva je prepájať vysoké školy a výskum na univerzitách s podnikaním. Pokiaľ sa tento cieľ naplní, dôjde aj k zmene charakteru hospodárstva, budú inovácie a bude rásť aj naša konkurenčná schopnosť. Cestu vidím práve v napodobňovaní a v budovaní už spomenutých Knowledge and Innovation Communities (KICs), ktoré práve vznikajú v rámci Európskeho technologického a inovačného inštitútu (EIT – The European Institute of Innovation and Technology) a kde sú koncentrovaní na jednom mieste tí najlepší z inovačného „trojuholníku“ – zo škôl, z výskumu a z biznisu. „Kolokácia“, to je nové slovo, ktoré v tejto súvislosti používa Európa. Ide o najefektívnejší spôsob, ako podporiť transfer poznatkov a inováčných nápadov priamo do praxe.“

A ako bude zameraný výskumu v časti vedeckého parku v centre mesta?

„V centre Bratislavy sa už teraz orientujeme na materiálový výskum, biotechnológie, potravinárstvo, výskum v oblasti „zelenej chémie“, na životné prostredie, bezpečnosť a spoľahlivosť stavieb atď. Laboratória v rámci projektu vedeckého parku budú vybavené špecializovanými výskumnými prístrojmi pre analýzy chemikálií, materiálov či konštrukcii. V oblasti biotechnológií a potravinárstva máme skvelé výsledky, sme držiteľmi viacerých patentov či chránených úžitkových vzorov. Mladí ľudia majú záujem o štúdium v týchto oblastiach a majú šancu nájsť si uplatnenie.

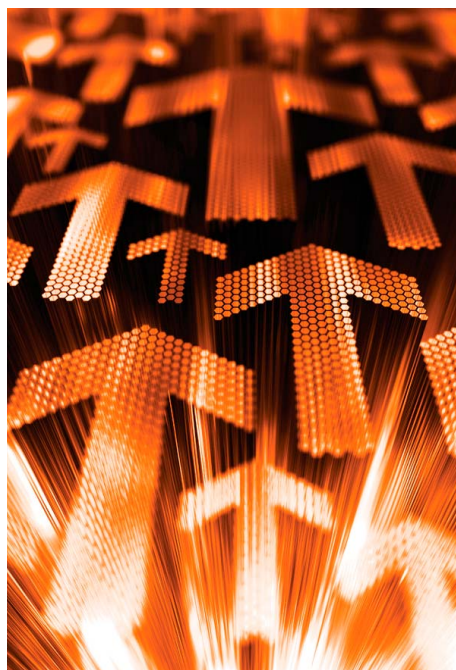
V oblasti stavebníctva budeme špeciálne investovať do výskumu zameraného na bezpečnosť a spoľahlivosť stavieb s ohľadom na vplyvy a dôsledky klimatických zmien. Do projektu Univerzitného vedeckého parku je integrované naše Výskumné centrum excelentnosti integrovanej protipovodňovej ochrany územia, čo je veľmi aktuálna téma. V tomto centre a na celej Stavebnej fakulte pribudnú špičkové zariadenia predovšetkým na meranie a testovanie kvality konštrukcií a stavebných

komponentov, či už pôjde o vode odolnosť, zvukotesnosť, alebo aj o seizmickú odolnosť.

V oblasti stavebníctva či strojárstva je priestor na vznik start-upov menší, transfer poznatkov tu má skôr podobu zmlúv o dielo s firmami z priemyselnej praxe. V tejto oblasti máme dobrú skúsenosť, ročne rieši univerzita niekoľko stoviek projektov na základe spolupráce s firmami. STU má vybudované vzťahy s Isis Innovation, čo je útvar pre technologický transfer na Univerzite v Oxforde. Vďaka tejto spolupráci získavame veľa skúseností z oblasti prenosu technológií a poznatkov do praxe od tých najlepších expertov na svete. No napríklad v Oxforde formu spolupráce prostredníctvom zmlúv o dielo s firmami začali rozvíjať len pred niekoľkými rokmi. U nás má dlhú tradíciu práve na Stavebnej či Strojníckej fakulte a na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie.“

Zároveň s projektom UVP STU v BA podpísala univerzita s ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR aj projekt UVP STU v Trnave. Aj by tu mali byť obnovené excelentné laboratória zamerané na výskum, v ktorom má MTF skúsenosť a v ktorom rozvíja medzinárodné partnerstvá.

„Univerzitný vedecký park STU v Trnave bude zameraný na výskumné oblasti materiálového inžinierstva, najmä iónových a plazmových technológií a automatizáciu a informatizáciu priemyselných procesov. Centrum materiálového výskumu – Slovakion, ktoré tu vznikne bude rozsahom a vybavením patriť medzi európsku špičku. Prácu tu nájde asi 20 odborníkov, ktorí sa budú pripravovať v podobnom centre v Nemecku. Projekt nadväzuje na doterajšie výsledky Materiálovotechnologickej fakulty v tejto oblasti a integruje infraštruktúru centier excelentnosti, ktoré máme v Trnave (CE 5-osového obrábania, CE pre vývoj a aplikáciu diagnostických metód pri spracovaní kovových a nekovových materiálov, Centrum excelentnosti pre vývoj a aplikáciu progresívnych diagnostických metód v procesoch spracovania kovových a nekovových materiálov). V trnavskom regióne pôsobí viacero významných priemyselných podnikov z oblasti strojárstva, jadrovej ener-



getiky, automobilového a elektrotechnického priemyslu a títo hľadajú partnerov v oblasti transferu výsledkov vedy a výskumu. S MTF už dnes spolupracujú a spolupráca sa ešte posilní.“

Spomenuli ste nové pracovné miesta, ktoré Univerzitné vedecké parky prinesú, teda majú potenciál ovplyvniť aj zamestnanosť. Aké ďalšie efekty prinesie projekt?

„Projekt prináša aj úsporu nákladov na prevádzku budov a podporí zapojenie našich ľudí do medzinárodných projektov. Niektoré vedecké pracoviská budú vďaka plánovaným investíciám do prístrojov unikátne v európskom rozmere a takáto špičková výskumná infraštruktúra umožní zintenzívniť spoluprácu výskumných tímov so zahraničím. Očakávame, že investície zvýšia našu účasť na rámcových programoch EÚ a programoch Horizont 2020. O účasť v týchto programoch sa uchádzajú výskumné konzorcia a na to, aby sme sa stali ich súčasťou, musia o nás vedieť a musíme im mať čo ponúknuť. V snahe podporiť spájanie sa s medzinárodným prostredím Slovenská technická univerzita podpísala spoluprácu s Európskou alianciou pre inovácie.

A pokiaľ ide o zamestnanosť a ekonomiku, počítame s vytvorením desiatok nových pracovných miest priamo na škole, s udržaním mladých a s rozvojom výskumných kapacít na škole. Pozitívny dosah však bude mať projekt aj na pracovné miesta v podnikoch. Očakávame, že výsledky výskumu a súvisiaceho vzdelávania, ktorých úroveň sa touto investíciou výrazne zlepší, pomôžu stabilizovať pracovné miesta v podnikoch na Slovensku v oveľa významnejšom rozsahu, než si momentálne dokážeme predstaviť. Univerzitné vedecké parky prispievajú k rozvoju nových perspektívnych oblastí priemyslu založených na inováčných technológiách. V prípade informačných technológií pôjde navyše o oblasť s nízkymi nárokmi na vstupné suroviny a energiu, čo je pre Slovensko zvlášť výhodné. Vďaka špičkovému vybaveniu v kombinácii s ľuďmi, ktorí sú už dnes špičkovými vedcami, pritiahneme k vede, k technike a k informatike viac mladých ľudí a pozitívny výsledok pre ekonomiku krajiny sa dostaví.“